

ĐỀ THI HỌC SINH GIỎI TIỂU HỌC
MÔN : Tiếng Việt- lớp 5

Thời gian : 90 phút (không kể thời gian phát đề)

Câu 1: (3 điểm) Các từ dưới đây có thể chia thành mấy nhóm, căn cứ vào đâu để chia thành các nhóm như vậy? Xếp các từ trên theo nhóm đã chia và gọi tên cho mỗi nhóm.

Xe máy, lom khom, yêu thương, lênh khênh, bạn học, mệnh mông, khỏe mạnh, mũm mĩm.

Câu 2 : (2, 5 điểm) Từ “ **thật thà**” trong các câu dưới đây là danh từ, động từ hay tính từ ? Hãy chỉ rõ từ “ **thật thà**” là bộ phận gì (định ngữ, bổ ngữ, vị ngữ...) trong mỗi câu sau :

a/ Chị Loan rất **thật thà**.

b/ Tính **thật thà** của chị Loan khiến ai cũng mến.

c/ Chị Loan ăn nói **thật thà**, dễ nghe.

Câu 3 : (2 điểm) Đoạn văn sau có mấy câu, thuộc loại câu gì? Nêu rõ ý nghĩa của từng cặp từ chỉ quan hệ trong các câu đó.

“Một hôm, vì người chủ quán không muốn cho Đan-tê mượn một cuốn sách mới nên ông phải đứng ngay tại quầy để đọc. Mặc dầu người ra kể vào ồn ào nhưng Đan-tê vẫn đọc được hết cuốn sách.”

Câu 4 : (1,5 điểm) Viết lại đoạn văn sau và đặt dấu chấm, dấu phẩy cho đúng chỗ :

Mặt trăng tròn to và đỏ từ từ lên ở chân trời sau rặng tre đen của làng xa mấy sợi mây còn vắt ngang qua mỗi lúc một mảnh dần rồi đứt hẳn trên quãng đồng rộng con gió nhẹ hiu hiu đưa lại thoang thoang mùi hương thơm mát

(Thạch Lam)

Câu 5 : (2 điểm) Cho ví dụ sau:

“Nơi hầm tối lại là nơi sáng nhất

Nơi con nhìn ra sức mạnh Việt Nam”

a) Xác định cặp từ trái nghĩa trong ví dụ trên.

b) Trong cặp từ trái nghĩa vừa tìm được, từ nào được dùng theo nghĩa đen, từ nào được dùng theo nghĩa bóng?

c) Nêu ý nghĩa của hai câu thơ trên.

Câu 6 : (8 điểm) Tập làm văn

Ngày xưa ngày xưa có hai mẹ con sống bên nhau rất hạnh phúc. Một hôm, người mẹ bị ốm nặng và chỉ khát khao được ăn một trái táo thơm ngon. Người con đã ra đi. Và cuối cùng, anh đã mang được trái táo trở về biếu mẹ.

Dựa vào lời tóm tắt trên, em hãy tưởng tượng và viết lại tỉ mỉ câu chuyện đi tìm trái táo của người con hiếu thảo.

*** Điểm chữ viết và trình bày toàn bài : 1 điểm**

Hướng dẫn chấm môn Tiếng việt - lớp 5

Câu 1:(3,0 điểm) Học sinh trả lời như sau:

- + Chia thành 4 nhóm, căn cứ vào cấu tạo từ để chia như vậy.
Trả lời đúng 2 ý trên, tính 1 điểm; Trả lời đúng 1 ý, tính 0,5 điểm.
 - + Các từ trên được xếp thành 4 nhóm và gọi tên như sau:
 - a) Nhóm từ ghép phân loại: xe máy, bạn học
 - b) Nhóm từ ghép tổng hợp: yêu thương, khỏe mạnh
 - c) Nhóm từ láy vần: lom khom, lênh khênh
 - d) Nhóm từ láy âm: mênh mông, mũm mĩm
- Gọi tên đúng 1 nhóm, tính 0,25 điểm.
-Xếp đúng 2 từ vào mỗi nhóm, tính 0,25 điểm.

*Học sinh có thể xếp theo cách khác, nếu đúng vẫn tính điểm tối đa.

Câu 2 : (2,5 điểm) Từ “ **thật thà**” trong các câu trên là **tính từ**. Đúng cả 3 trường hợp, tính 1 điểm; trả lời đúng 2 trường hợp tính 0,5 điểm; trả lời đúng 1 trường hợp tính 0,25 điểm.

- a) Chị Loan rất **thật thà**. Thật thà : vị ngữ ; đúng, tính 0,5 điểm.
- b) Tính **thật thà** của chị Loan khiến ai cũng mến. Thật thà : định ngữ ; đúng, tính 0,5 điểm.
- c) Chị Loan ăn nói **thật thà**, dễ nghe. Thật thà : bổ ngữ ; đúng, tính 0,5 điểm.

Câu 3 : (2,0 điểm)

- + Đoạn văn sau có 2 câu, thuộc câu ghép chính phụ.
Trả lời đúng 2 ý trên, tính 1 điểm; Trả lời đúng 1 ý, tính 0,5 điểm.
- + Cặp từ : - Vì ...nên : chỉ nguyên nhân-kết quả. Đúng, tính 0,5 điểm.
- Mặc dầu...nhưng: chỉ đối lập (trương phản). Đúng, tính 0,5 điểm.

Câu 4 : (1,5 điểm) Viết lại và điền dấu câu như sau: Mặt trăng tròn to và đỏ từ từ lên ở chân trời, sau rặng tre đen của làng xa. Mấy sợi mây còn vắt ngang qua mỗi lúc một mảnh dần rồi đứt hẳn. Trên quảng đồng rộng, cơn gió nhẹ hiu hiu đưa lại, thoang thoang mùi hương thơm mát.

Đúng 1 dấu, tính 0,25 điểm. Đúng 6 dấu, tính 1,5 điểm.

Lưu ý : Đặt đúng dấu chấm nhưng không viết hoa, không tính điểm.

Câu 5 : (2 điểm) a/ Cặp từ trái nghĩa : **tối - sáng** ; đúng, tính 0,5 điểm.

b/ **Tối** : được dùng theo nghĩa đen. Đúng, tính 0,5 điểm.

Sáng : được dùng theo nghĩa bóng. Đúng, tính 0,5 điểm.

c/ ý nghĩa: (0,5 điểm) Trong khó khăn gian khổ, con người tìm thấy được sức mạnh của chính mình và của dân tộc.

Câu 6 : (8 điểm) **Tập làm văn**

A/ Yêu cầu chung.

Đề bài thuộc thể loại văn kể chuyện. Đề bài đã cho sẵn cốt truyện. Nội dung là câu chuyện đi tìm trái táo của người con hiếu thảo. Dựa vào tóm tắt truyện đã cho, kết hợp với trí tưởng tượng, bài viết phải kể lại câu chuyện cụ thể, sinh động để ngợi ca tình mẹ con, lòng hiếu thảo chiến thắng được tất cả mọi trở ngại và khó khăn.

Văn viết mạch lạc, sinh động. Trình bày rõ ràng, chữ viết sạch đẹp. Viết đúng chính tả và ngữ pháp.

B/ Yêu cầu cụ thể.

Điểm 7-8: Thể hiện được các yêu cầu trên. Sai không quá 2 lỗi điển đạt.

Điểm 5-6: Văn viết khá mạch lạc, sinh động. Sai không quá 3 lỗi điển đạt.

Điểm 3-4: Nắm vững yêu cầu đề ra. Văn viết tương đối trôi chảy, mạch lạc. Sai không quá 4 lỗi điển đạt.

Điểm 1-2: ý nghèo, văn viết nhiều chỗ thiếu mạch lạc. Sai không quá 5 lỗi điển đạt.

***Điểm chữ viết và hình thức trình bày bài làm (toàn bài): 1 điểm**